

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2008/08/269

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van [appellant], gericht tegen het besluit van de examencommissie voor de opleiding Aardwetenschappen, verweerster, om appellant toestemming te weigeren deel te nemen aan de excursie naar Australië, behorend bij het keuzestudieonderdeel 'Precambrian Geology – from lifeless to living'.

I. Ontvankelijkheid en verzoek voorlopige voorziening

De beslissing welke studenten deel mogen nemen aan de excursie, behorend bij het studieonderdeel 'from lifeless to living', is genomen door de onderwijsdirecteur van de faculteit, omdat deze verantwoordelijk is voor de verdeling van de veldwerksubsidie onder de studenten. De onderwijsdirecteur hanteert daarbij enkele vooraf bekend gemaakte criteria. Onderhavige beslissing stoelt echter niet op de hier bedoelde criteria, maar op een bepaling uit de Onderwijs- en examenregeling, bij wijze van prealabel criterium. Bedoelde bepaling (artikel 9.4 OER) houdt in dat alleen keuzeonderdelen gekozen mogen worden die nog niet eerder zijn gevolgd. Tegen de beslissing van de onderwijsdirecteur heeft appellant een klacht ingediend die door verweerster in behandeling is genomen. Ten aanzien van handelingen van de onderwijsdirecteur kan echter uitsluitend bij het faculteitsbestuur geklaagd worden, of bezwaar worden gemaakt. Het beroepschrift van appellant, ingediend bij het College van Beroep voor de Examens, is slechts dan ontvankelijk, als de beslissing van de onderwijsdirecteur namens verweerster is genomen. Verweerster heeft niet aangetoond dat de onderwijsdirecteur namens haar is opgetreden. Wel antwoordt verweerster appellant op 29 januari 2008, als ware zijn klacht bij haar terecht ingediend. Verweerster geeft in de beslissing te kennen om eigen redenen te hebben besloten dat appellant niet deel kan nemen aan de excursie naar Australië, en wel omdat het reeds gevolgde keuzestudieonderdeel 'Precambrian Geology' en de daaropvolgende excursie naar Zuid-Afrika te veel overlap vertonen met het keuzestudieonderdeel 'Precambrian Geology – from lifeless to living' dat appellant nu wil volgen.

De procedure die heeft geleid tot de beslissing om appellant geen toestemming te verlenen deel te nemen aan de excursie naar Australië, is niet verlopen conform de wettelijke voorschriften, waarin de bevoegdheden van enerzijds de examencommissie en anderzijds het faculteitsbestuur staan vermeld. Als gevolg hiervan is het voor appellant aanvankelijk niet duidelijk tot wie hij zich moet wenden om te klagen over de beslissing. Van deze onduidelijkheid, gecreëerd door verweerster, mag appellant niet de dupe worden. Het niet toestaan deel te nemen aan een studieonderdeel, leidt er toe dat appellant in dit studieonderdeel geen tentamen kan afleggen en derhalve geen studiepunten kan behalen. Daarom is de primaire beslissing over deelname aan het studieonderdeel aan de examencommissie. De beslissing of excursiegelden kunnen worden toegekend, behoort te volgen op de beslissing van de examencommissie. Examencommissie en onderwijsdirecteur (namens FB) hebben vervolgens elk hun eigen geschillenprocedure.

Appellant heeft verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. Reden daarvoor is dat er op korte termijn veel praktische zaken geregeld moeten worden (vliegticket, slaappleats etc), als appellant in

het gelijk wordt gesteld.

Het College van Beroep voor de Examens wijst het verzoek om een voorlopige voorziening af. Uit de informatie van de faculteit blijkt dat tot eind maart de praktische zaken voor de excursie geregeld kunnen worden. Verder stelt het College dat de uitspraak in een voorlopige voorziening gevolgd behoort te worden door een bodemprocedure. De aard van het geschil is zodanig dat een positieve uitspraak in de voorlopige voorziening tot schade zal leiden voor tenminste één van de partijen, als de uitspraak in de bodemprocedure negatief is of vice versa. Wel zegt het College toe de uitspraak tijdig, binnen twee weken, aan partijen bekend te maken.

II. Loop van het geding

Appellant heeft op 11 februari 2008 beroep ingesteld tegen de beslissing van de Examencommissie Aardwetenschappen, d.d. 29 januari 2008. Tevens zijn aanvullingen op het beroepschrift ontvangen op 25 februari en 6 maart 2008. Het beroepschrift is tijdig ontvangen en daarmee ontvankelijk. Op 14 februari 2008 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Het gesprek vond plaats op 20 februari 2008. Een minnelijke schikking is niet tot stand gekomen. Verweerster heeft vervolgens op 28 februari 2008 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 17 maart 2008. Appellant is in persoon verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door [...], lid examencommissie. Als getuige is opgetreden [...], onderwijsdirecteur. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

III. Feiten en geschil

Appellant heeft zich aangemeld voor het studieonderdeel (vak) 'Precambrian Geology – from lifeless to living'. Tot dit vak hoort een excursie naar een gebied in Australië, waar een voor het bestudeerde tijdperk typerend gesteente is te zien. Vergelijkbaar gesteente komt weinig voor. In Zuid-Afrika is een vergelijkbaar gesteente aangetroffen. Aan de excursie kunnen maximaal zes studenten van de VU deelnemen. De studenten werden geselecteerd aan de hand van vier criteria. Appellant werd niet geselecteerd voor de excursie, omdat hij al eerder een vak had gevolgd dat naar het oordeel van de onderwijsdirecteur een grote overlap vertoont met hetgeen in het vak Lifeless wordt geboden. De onderwijsdirecteur baseert zich bij zijn beslissing om appellant niet te selecteren op artikel 9.4 van het OER, waaruit blijkt dat keuzevakken slechts gekozen kunnen worden uit het aanbod dat niet eerder is gevolgd. Appellant leidt uit artikel 15.7 OER af dat het wel degelijk mogelijk is tweemaal eenzelfde vak te volgen. In bedoeld artikel wordt bepaald dat een student opnieuw (eenmalig) tentamen mag afleggen in een (onderdeel van een) tentamen, waarvoor al een voldoende is behaald. Appellant is van mening dat de criteria voor de selectie niet correct op zijn situatie zijn toegepast. Appellant is voor de excursie afgewezen om een reden die niet in de criteria staat vermeld: het voor de tweede maal volgen van onderwijs dat al met een voldoende is afgerond, is niet toegestaan. Appellant bestrijdt in eerste instantie het bestaan van deze bepaling. In nadere informatie van de onderwijsdirecteur aan appellant wordt verwezen naar artikel 9.4 OER. Appellant is echter van mening dat het studieonderdeel dat nu wordt aangeboden een ander is dan hij eerder heeft gevolgd. De vakcodes zijn weliswaar gelijk, maar de omvang van de studieonderdelen verschilt. Voorts verwijst appellant naar artikel 15.7 OER, waaruit blijkt dat een behaald tentamen eenmalig opnieuw mag worden afgelegd. Op grond daarvan meent hij het keuzevak nogmaals te mogen volgen.

Verweerster wijst het verzoek af, omdat er inhoudelijk een te grote overlap is tussen het eerder door appellant gevolgde studieonderdeel Precambrian Geology met excursie in Zuid-Afrika en het nu eenmalig aan te bieden studieonderdeel Precambrian Geology met excursie naar Australië, waar in beide gevallen dezelfde zeer vroege Archeïsche aardkorst voorkomt. Daarmee komt de evenwichtige samenstelling van het studieprogramma van appellant in gevaar. De meerwaarde van het opnieuw volgen van dit onderdeel ontbreekt. Het betreft hier een eenmalig experimenteel aanbod voor een beperkt aantal studenten.

Anders dan de onderwijsdirecteur eerder stelde, is de examencommissie van mening dat de studieonderdelen Precambrian, zoals voorheen gegeven en zoals nu zal worden gedoceerd, verschillende vakken zijn. Beide studieonderdelen vertonen echter een grote mate van overlap. Hoewel het toekennen van een andere studiecode voor de hand had gelegen, omdat beide studieonderdelen Precambrian in studielast verschillen, is de inhoudelijke overlap te groot om in het geval van appellant van toegevoegde waarde te kunnen spreken. Het studieonderdeel 'Precambrian Geology – from lifeless to living' wijkt ook af van het eerder door appellant gevolgd onderdeel, doordat tevens aandacht wordt besteed aan de biologische bijzonderheden van het te bestuderen tijdperk. Er is geen noodzaak - en het is zelfs niet wenselijk - die biologische kennis tijdens veldwerk op te doen. De colleges die vooraf gaan aan de excursie, zullen hieraan voldoende aandacht besteden. Het staat appellant vrij deze colleges te volgen, aldus verweerster.

IV. Overwegingen van het College

Volgens artikel 9.4 OER is het niet toegestaan om een keuzeonderdeel in het masterprogramma op te nemen, dat reeds is gevolgd. De naamgeving van de beide studieonderdelen, te weten 'Precambrium Geology', en de cursuscode, te weten 450164, zijn gelijk, met uitzondering van de ondertitel. De studielast is echter verschillend: 3 in plaats van 6 studiepunten zonder excursie of 6 in plaats van 12 studiepunten met excursie.

Het College van Beroep voor de Examens stelt vast dat de examencommissie een inhoudelijk oordeel heeft gegeven over beide studieonderdelen en dat de examencommissie constateert dat er sprake is van een dermate grote inhoudelijke overeenstemming tussen beide studieonderdelen dat de beperkende bepaling uit de eerste volzin van artikel 9.4 OER van toepassing is. Het College acht de beslissing van de examencommissie niet onredelijk, mede gelet op uitingen terzake van een referent.

Het College acht het beleid van de examencommissie in dezen voorts niet onredelijk, daar selectie nodig is als gevolg van het beperkte aantal studenten dat in aanmerking kan komen voor deelname aan de excursie die deel uitmaakt van het studieonderdeel, en de beperkte middelen van de faculteit die tot doel hebben studenten in gelegenheid te stellen deel te nemen aan excursies buiten Nederland. Plaats en middelen dienen evenwichtig over belangstellende studenten te worden verdeeld. De afweging van verweerster is daarmee in overeenstemming.

Verder overweegt het College dat het hier om een keuzevak gaat. Appellant ondervindt geen nadeel voor het vervolg van zijn studie als hij een ander keuzevak moet volgen. In feite heeft appellant dat al gedaan.

Appellant ondervindt evenmin nadeel voor zijn studieverloop als hij niet in staat wordt gesteld dit studieonderdeel als extra vak te volgen. Hij kan op andere wijze voorzien in een voldoende aantal studiepunten om te kunnen afstuderen.

Het College zal het beroep op grond van bovenstaande overwegingen ongegrond verklaren.

Het voorgaande laat overigens onverlet dat het College van Beroep voor de Examens aanbeveelt om de taken en bevoegdheden van examencommissie en onderwijsdirecteur nauwkeuriger te onderscheiden en dit onderscheid in de communicatie aan de studenten duidelijk te maken.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 17 maart 2008 door prof. dr. L.H. van den Heuvel, voorzitter, prof. dr. A.P. Hollander, mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

Was getekend,

prof. dr. L.H. van den Heuvel
voorzitter

mr. drs. J.G. Bekker
secretaris